

výročí 160 let společnosti

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

v letošním jarním zpravodaji se budeme věnovat letničkám z přímého výsevu, které stále častěji doplňují nejen městské výsadby a parky. Při výsevu přímo na stanoviště je možné ušetřit místo ve vytápěných sklenicích pro sadbu náročnějších druhů s delší dobou předpěstování. U přímých výsevů odpadá rovněž časově náročné a nákladné přepichování a hrnkování rostlin. Z druhů, které mají nízké nároky na pěstování a rychle klíčí, se při pěstování z přímého výsevu uplatňují nejlépe např. *Centaurea cyanus*, *Cosmos bipinnatus*, *Linum grandiflorum* nebo *Tagetes*.

Přímý výsev je možné použít i pro řadu letniček pěstovaných pro řez květů jako např. *Helianthus* a *Callistephus*. Nízké náklady přímého výsevu jsou velkou výhodou též u letniček k sušení, jako třeba *Helichrysum*, *Helipterum*, *Lonas* nebo *Nigella*.

Připomeneme Vám poslední novinky ze sortimentu trvalek *Bergenia cordifolia* a *Lavandula multifida*. Zmíníme i pokryvné trvalky, jež je možné vysévat právě v tomto období. Jejich největší výhodou jsou nízké nároky na údržbu. Ve výsadbách se velmi dobře uplatňují i nízké výrazně kvetoucí druhy jako *Armeria maritima*, *Iberis sempervirens* nebo *Sagina subulata*.

V neposlední řadě si dovoluujeme připomenout i letní výsev dvouletek, kde se na pomyslné špici popularity, a tedy i samotných prodejů, drží stále macešky. Jejich nabídka se neustále rozrůstá o nové odrůdy, a to jak velkokvěté, tak i drobnokvěté. Ke každé skupině macešek jsou pro Vás připraveny podrobné kultivační karty na našich webových stránkách: www.cernyseed.cz/navody.php, v tištěném katalogu je najdete pod QR kódem u každé skupiny.

Jak jsme Vás již informovali v posledním zpravodaji, v letošním roce uplyne celých 160 let od chvíle, kdy náš prapředek Ferdinand Hlaváček založil v r. 1859 svůj rodinný podnik. U příležitosti tohoto jubilea si Vás dovoluujeme pozvat na krátkou exkurzi do naší zahradnické a šlechtitelské historie, která je součástí tohoto zpravodaje.

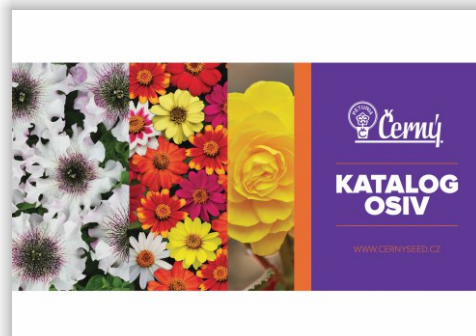
S úctou
Jan Černý, Jakub Černý
Černý Seed s.r.o., Jaroměř

NOVÝ KATALOG

V říjnu loňského roku jsme Vám rozeslali nový katalog osiv, aktuální ceník a objednací listy osiv a výsevů. Věříme, že jste tyto tiskoviny v pořádku obdrželi. Nově bylo do katalogu zařazeno 68 odrůd květin, zelenin, léčivých a aromatických rostlin.

Katalog si taktéž můžete stáhnout na našich firemních webových stránkách www.cernyseed.cz/osiva.php, případně Vám ho na vyžádání rádi zašleme poštou.

Jako jednu z variant rozšíření a doplnění standardního sortimentu nabízíme i dodání osiv z kompletní nabídky předních světových semenářských firem, jako jsou PanAmerican Seed, Syngenta Seeds B. V., Ernst Benary Samenzucht GmbH a řady dalších. Katalogy jsou vystaveny na našich internetových stránkách v sekci „Osiva květin a zelenin“, kde je možno jimi virtuálně listovat.

LETNIČKY PRO PŘÍMÝ VÝSEV

Callistephus chinensis – oblíbená letnička čítající nepřebernou škálu barevných odstínů a tvarů květů. V posledních letech získaly na oblibě i poloplňné odrůdy, které jsou zajímavé menším květem s výrazným žlutým středem. **4720 Fan Mix** dorůstá výšky 60 cm a častěji se pěstuje pro řez květů. Naopak **skupina Gala**, plnokvětá – s květy o velikosti 9–10 cm, je určena především pro profesionální použití. **Skupina Trpaslík**, dorůstající výšky okolo 20 cm, vytváří krásné okraje větších záhonů.

Centaurea cyanus – efektní rostlina pro záhonové výsadby a k řezu květů, které je možné využít i k sušení. Kvetě pestrou směsí jasných odstínů barev. Vhodná je zejména pro slunečná místa, daří se jí prakticky v každé dobře propustné půdě. Pod kat. číslem **0920 nabízíme směs barev**: červené, růžové, modré a bílé.

Consolida regalis – nenáročná letnička pro slunná stanoviště, špatně snáší přesazování, proto je lépe vysévat ji přímo na pěstební místo do špetek. Hodí se do skupinových výsadeb i pro sklizeň květů k sušení. Výsadby lze tvořit z 6 barev: **Bílé 0940, Růžové 0960, Karmínově červené 6650, Fialové 6660, Modrofialové 0950, Lososové 0650**, nebo využít již připravenou **směs 0970**.

Cosmos bipinnatus – atraktivní skupina kosmosů s velkými kulatými květy. Kvetou od června do září, výborně se hodí pro pěstování na záhonech v zahradách i ve veřejné zeleni, vhodné i pro řez květů. Výrazně zbarvené odrůdy **Capriola 8880** a **Rubenza 8910**, odrůda **Velouette 8920** si získává příznivce svoji neobvyklou barevností a světle žlutá odrůda **Xanthos 8930** získala nejen ocenění Fleuroselect Novelty, ale i zlatou medaili Fleuroselect 2016.

Helianthus annuus – klasická letnička ze zahrádek našich babiček, jež se přesunula i na pulty s řezanými květinami. Dnes jsou běžné nejen v odstínech žluté, ale i oranžové a červené. Všechny tyto barvy najdete pod naším označením **Pestrá směs 1280**. Pro řez květů byly vyšlechtěny odrůdy bez pylu, které neznečišťují okolí a nedráždí alergiky – **Sunrich Lemon 3520, Sunrich Gold 3530, Sunrich Orange 3540**.

Helichrysum a Helipterum – zastupují celou velkou skupinu „slaměnek“, jež nemohou chybět v podzimních a dušičkových vazbách. Od druhu *Helichrysum bracteatum* si připomeňme alespoň směs barevných odrůd se středně velkými květy nabízenou pod označením **Bunter Bikini 5610** nebo velkokvětou skupinu *Monstrosum* – **Monstrosum Růžové odstíny 7440, Monstrosum Stříbřitě růžové 7450** a **Monstrosum Lososové 7460. Helipterum humboldianum 1350** obohacuje skupinu slaměnek o květenství drobných žlutých květů, zatímco **Helipterum roseum bílé 1370** a **růžové 7230** o květy se světle žlutým středem.

Limonium sinuatum – letnička, která se krom suché vazby stále častěji používá k aranžování v čerstvém stavu. Odrůdy Qis vytváří středně hustá květenství na pevném stonku. Osivo nabízíme v jednotlivých barvách: **Qis White 6700, Qis Yellow 1550, Qis Pale Blue 6710, Qis Dark Blue 6720, Qis Rose 6730, Qis Apricot 6740** nebo ve směsi **Qis Mix 6760**.

Linum grandiflorum – velmi dobře se uplatňuje v květinových záhonech i skalkách, a to při minimální péči. Na slunných stanovištích kvete od začátku léta do pozdního podzimu. **Směs 1360** je tvořena červenou, modrou a bílou s červeným středem.

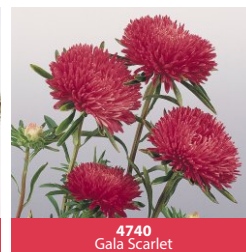
Nigella – rod zahrnující 3 zahradnický významné druhy, které se pěstují především pro řez květů, často se využívají i k sušení. Nesmíme ale opomíjet jejich význam v letničkových záhonech. **Nigella damascena Persian Jewels 1750, Nigella orientalis Transformer 1760, Nigella hispanica Exotic 6300**.

Tagetes – všestranně použitelné letničky, které svými výrazně barevnými květy oživují záhonové výsadby i truhlíky. Vysoké odrůdy k řezu mají dobrou trvanlivost ve váze. Z nízkých odrůd lze pro přímý výsev doporučit skupinu **Boy kat. čísla 6830–6870** nebo **Durango kat. čísla 3040 a 3180–3240**.

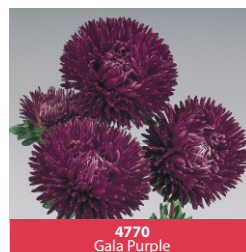
Zinnia elegans – je druh zahrnující mnoho skupin odrůd. Z naší nabídky je nejvhodnější pro přímý výsev skupina Super Yoga – **Super Yoga Formula Mix 5290, Super Yoga Zlatožlutá 5310, Super Yoga Oranžová 6030, Super Yoga Purpurová 6040, Super Yoga Červená 6050, Super Yoga Růžová 7680, Super Yoga Bílá 7690**, která se hodí pro záhonové výsadby i pro řez květů. Odrůda **Liliput směs 2600**, dorůstající výšky okolo 40 cm, se uplatňuje především v záhonových výsadbách.

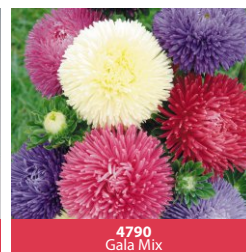
4720
Fan Mix

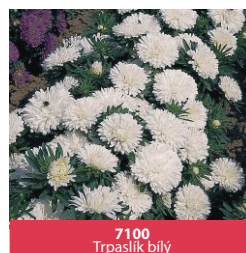
4740
Gala Scarlet

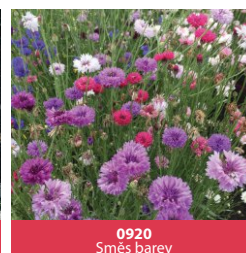
4770
Gala Purple

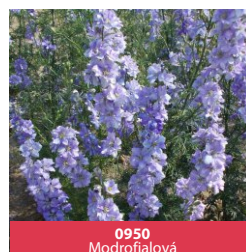
4790
Gala Mix

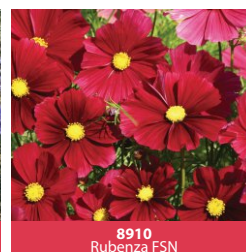
7100
Trpaslík bílý

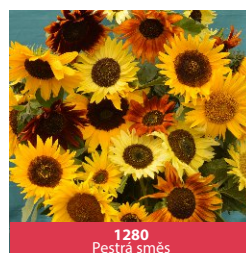
0920
Směs barev

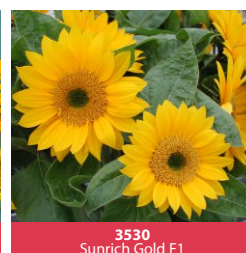
0950
Modrofialová

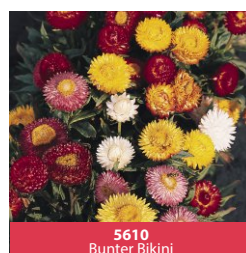
8910
Rubenza FSN

1280
Pestrá směs

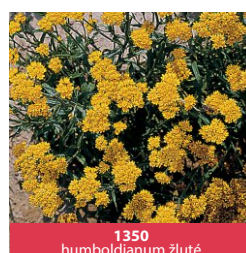
3530
Sunrich Gold F1

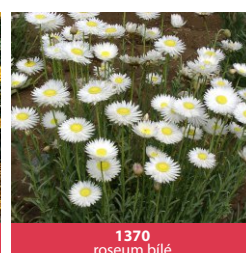
5610
Bunter Bikini

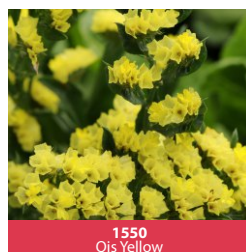
7450
Monstrosum Stříbřitě růžové

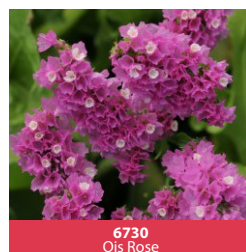
1350
humboldianum žluté

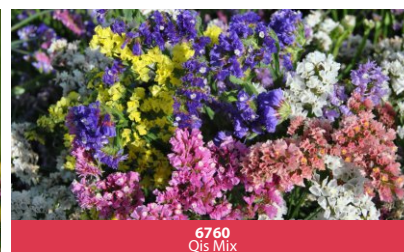
1370
roseum bílé

1550
Qis Yellow

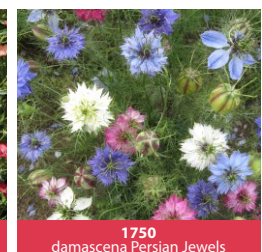
6730
Qis Rose

6760
Qis Mix

1360
Směs

1750
damascena Persian Jewels

NOVINKY ZE SORTIMENTU TRVALEK

6850
Orange Boy

6860
Spry Boy

3040
Durango Bolero

3240
Durango Red

5290
Super Yoga Formula Mix

2600
Liliput smés

9190
Bergenia cordifolia Shoeshine

9190
Bergenia cordifolia Shoeshine

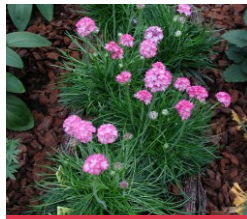
9850
Lavandula multifida Blue Torch

9850
Lavandula multifida Blue Torch

9040
Alyssum compactum Gold Dust

9100
Armeria maritima Laucheana

9880
Armeria pseudarmeria Joystick Mix

9160
Aubrieta cultorum Whitewell Gem

9410
Iberis sempervirens Snowflake

9650
Papaver nudicaule Garden Gnome

9510
Primula denticulata Mixed Shades

9530
Primula elatior Colossea Mixed

9660
Sagina subulata

9780
Santolina rosmarinifolia

9230
Sedum nevii Silver Frost

9990
Veronica spicata ssp. Incana

Bergenia cordifolia Shoeshine 9190 – je nenáročná trvalka pro slunná stanoviště i polostín. Tato nová odrůda má výrazně tmavé listy a jasně růžové květy. Velmi pěkně ji můžeme kombinovat s dalšími trvalkami kvetoucími brzy na jaře, jako jsou Saxifraga, Aubrieta nebo Iberis. Často se vysazuje při okraji vodních ploch nebo na okraji záhonů jako půdopokryvná rostlina. Na slunných místech lépe vytváří květy a listy se v zimě pěkně vybarvují. Při výsadbě na stinná místa je okrasná pouze listem. Bergenia se dá použít i k řezu květů a listů.

Lavandula multifida Blue Torch 9850 – je rychle rostoucí trvalka kvetoucí prvním rokem. Široké kvetoucí keříky vytváří již za 15–16 týdnů po výsevu. Po celé léto až do prvních mrazů oživí vaše výsadby záplavou modrých květů. V záhonech dorůstá výšky 60–70 cm při šíři rostlin 50–60 cm. Tato odrůda se výborně hodí do velkých sesazovaných nádob, ve kterých dosahuje výšky 50–60 cm.

TRSNATÉ A POKRYVNÉ TRVALKY VYSEVANÉ V DUBNU

Alyssum saxatile – trvalka a skalnička pro slunná stanoviště s dobře propustnou půdou. Odrůda **compactum Gold Dust 9040** vytváří na přelomu dubna a května koberec nádherných žlutých květů.

Armeria maritima – vytváří trsy úzkých zelených listů, růžové květy tvoří kulovitá květenství, výška rostlin u odrůdy **Laucheana 9100** je cca 20 cm, proto se výborně hodí do skalek nebo na obruby trvalkových záhonů.

Armeria pseudarmeria – trsnatá trvalka dorůstají výšky okolo 35 cm s kulovitým květenstvím. Směs **Joystick Mix 9880** je tvořena z bílé, růžové a červené barvy v několika odstínech.

Aubrieta cultorum – populární skalnička. **Whitewell Gem 9160** vytváří 15 cm vysoké koberce, které se v dubnu celé pokryjí květy v různých tónech fialové.

Iberis sempervirens – pokryvná trvalka zdobí svými pevnými zelenými listy záhony i skalky celoročně. V dubnu se celý porost odrůdy **Snowflake 9410** pokryje zářivě bílými květy.

Papaver nudicaule – trvalka s nižšími nároky na vláhu. **Garden Gnome 9650** vytváří nízké trsy, tato směs obsahuje rostliny s květy bílé, žluté, oranžové a červené barvy.

Primula – jedny z nejčasněji kvetoucích trvalek nemohou chybět ani v moderních výsadbách. **Primula denticulata Mixed Shades 9510** má výrazná kulovitá květenství v odstínech od bílé přes růžovou až k fialové. **Primula elatior Colossea Mixed 9530** má výrazné velké květy v bílé, žluté, oranžové a červené barvě.

Sagina – vytváří husté koberce jasně zelených drobných úzkých listů, které jsou poseté drobnými bílými květy. **Sagina subulata 9660** má využití nejen jako skalnička, ale lze ji vysadit do přírodních chodníků.

Santolina rosmarinifolia 9780 – vytváří nízké trsy. Světle žluté kulovité květy na sebe dobře upoutávají pozornost, proto tuto trvalku můžeme použít ve skalce i jako nízkou solitéru do trávníku, k lemování záhonů nebo třeba kombinovat ve výsadbách s levandulí.

Sedum nevii – klasická pokryvná skalnička s nevšedními stříbřitými listy. Odrůda **Silver Frost 9230** zaujme bílými květy.

Veronica spicata ssp. Incana – vhodná pro nižší trvalkové záhony i skalky, kamenná koryta i různé lemování záhonů. Nejlépe prospívá na slunném stanovišti s propustnou hlinitopísčitou půdou. Veronica spicata je oblíbená u včel, čmeláků a motýlů.

VIOLA X WITTROCKIANA

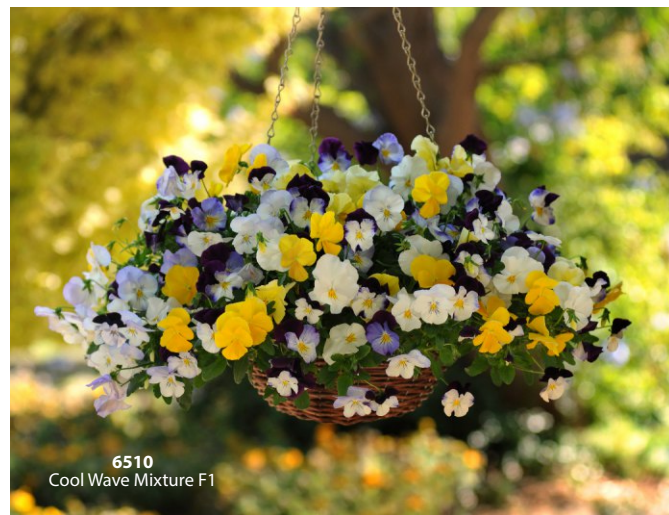
Velkokvěté macešky jsou již po mnoho let velmi oblíbené, neboť si zákazníci pokaždé mohou vybrat pro své výsadby jiné odrůdy a vytvořit jiné barevné kombinace. Proto se snažíme naši nabídku těchto dvouletek neustále vylepšovat o nové odrůdy. U profesionálních zahradníků je nejoblíbenější skupina **Inspire F1**, která se hodí pro podzimní i jarní prodej sadby. Jedná se o geneticky kompaktní odrůdy, u kterých se používá minimum růstových regulátorů. Inspire F1 jsou ceněné pro svou košatost a velké množství atraktivních květů. Tuto skupinu jsme na podzim doplnili o odrůdu **Inspire terakotová 4160**.

Pro podzimní i jarní prodej je možné využít i skupinu **Joker F1**, jejíž květy mají velmi výrazné a méně obvyklé barevné kombinace, nebo odrůdy **Cats F1** s výraznou kresbou připomínající kočičí vousy.

„Orchideokvětými“ maceškami se označuje skupina **Frizzle F1**, která zaujme třepenitým okrajem květu. Tato skupina je určena především pro jarní prodej. Zvlnění plátek je výraznější u rostlin pěstovaných při nižších teplotách.

Švýcarské obří jsou starší osvědčenou skupinou, kterou není nutné představovat. Svoji oblibu si získaly pro výrazné velké květy na poměrně robustních rostlinách a dobrou mrazuvzdornost. Doporučujeme je pro podzimní prodej.

Zcela výjimečná ve světovém sortimentu macešek je skupina **Cool Wave F1**. Její převislý růst zaujme na první pohled. Výhodou této skupiny je velká košatost rostlin, tvořících bohatě kvetoucí převis, dlouhý až 70 cm. Při výsadbě na záhony vytváří nádherné kvetoucí koberce. Nejlépe se maceškám ze skupiny Cool Wave daří na slunečných stanovištích.

6510
Cool Wave Mixture F1

4160
Inspire terakotová F1

3360
Inspire mix F1

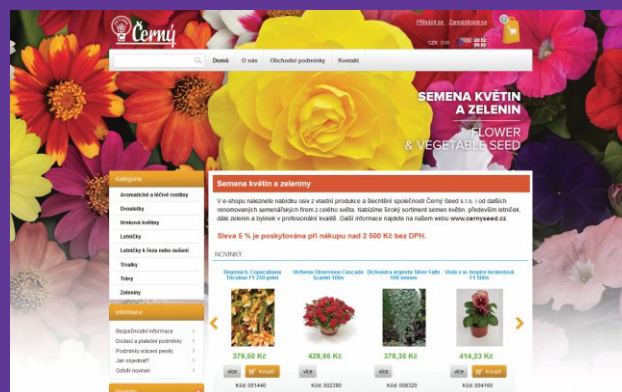
INTERNETOVÝ OBCHOD

Využijte možnost internetového nákupu!

Zveme Vás k návštěvě našeho internetového obchodu, který naleznete na stránkách <http://eshop.cernyseed.cz>

Hlavními výhodami on-line nákupu jsou:

- pohodlné objednávání osiv 24 hodin denně, 7 dnů v týdnu po celý rok
- kompletní nabídka sortimentu včetně novinek
- přehledné zobrazení cen bez nutnosti vyhledávání v ceníku
- snadný a přehledný výběr – zobrazuje se vždy větší počet odrůd najednou
- ihned vidíte dostupnost osiv na skladě
- operativní dodávka
- zaslání prostřednictvím České pošty, PPL nebo osobní odběr v Jaroměři
- samozřejmostí jsou i dodávky na Slovensko
- nově také možnost on-line platby kartou nebo bankovním převodem

1859

2019

160 let historie zahradníků a šlechtitelů Černých v Jaroměři

Zakladatelé

Příběh společnosti se začal psát již v roce 1859, tedy o pět generací nazpět, kdy ji založil předek současných majitelů, zapálený zahradník a obchodník se semeny, Ferdinand Hlaváček (1822–1897) se svojí ženou Terezií (1830–1896). Ti začali zahradničit na místě současné zahrady, která však vypadala zcela jinak a jen pomalu se rozrůstala. Údolí, z jedné strany ohraničené stráněmi kopce Klouzkova a na straně druhé železničním náspem, bylo spíš zamokřenou loukou než místem pro pěstování květin. Mělo také více než 25 majitelů. Ferdinand koupil malý domek na kraji údolí, bývalou sirkárnu, k tomu kousek pozemku a pustil se do práce. Postupně začal vykupovat pozemky, rekultivovat mokřinu a po šestařiceti letech úmorné práce se mohl pochlubit zahradou velkou zhruba 1,5 korce (cca 4 tis. m²).

Jeho největší vášní však byl obchod se semeny zelenin a květin. Prodával osiva cizí i osvědčené krajové odrůdy. Dodnes se v rodině uchovává „piksla“ na šňupavý tabák – přivezl ji holandský semenář, který chtěl poznat svého dobrého zákazníka. Osiva se tehdy prodávala především na trzích, a tak jezdil se svým zbožím po celém kraji, ale i na slavné trhy do Brna a Prahy. Byl zdatným obchodníkem, své dceři říkával: „Pamatuj si, Mařenko, že nepoctivý grejcar zlatku z kapsy vyhátní.“

Přesto, že se Ferdinand narodil ve velmi chudých poměrech a nedostalo se mu prakticky žádného vzdělání, umřel jako vážený zahradník a měšťan jaroměřský.

Ferdinand Hlaváček (1822–1897)

Terezie Hlaváčková (1830–1896)

Umělecké zahradnictví

František Černý (1865–1925) se do Hlaváčkova zahradnictví přičlenil v roce 1896. Zahradníkem se vyučil na zámku ve Smiřicích nad Labem. Potom pracoval na Moravě. V roce 1888 se stal zahradníkem ve vídeňském rotschildovském parku Hohe Warte, proslulejším než zahrady v Schönbrunnu. Byla to bez nadsázky vysoká škola zahradnického umění. František se však chtěl osamostatnit. Poté, co úspěšně řídil provedení sadových úprav na „Hudební a divadelní výstavě“ ve Vídni v r. 1892, byl jako hlavní zahradník doporučen knížeti Radziwillovi do ruské části Polska, ale nastoupil u jejich příbuzných Rembelinských v Krośniewicích. Získal přepychový byt, koně, kočár, sáňe a dobrý plat.

František Černý (1865–1925)
a Marie Černá (1866–1932), rozená Hlaváčková

Dvůr v zahradě Františka Černého (1865–1925)

Při návštěvě Jaroměře poznal Marii Hlaváčkovou, která mu učarovala, a oženil se s ní. Od zámeckých parků se dostal k zelenářství a semenářství. Z oranžérií s cizokrajnými květinami do komerčního zahradnictví. Ctil tradiční postupy, nikdy nepřilnul k semenářství. Raději se věnoval pěstování květin a vyniknul v umělecké vazbě. Měl i další ušlechtilé zájmy, rád četl, psal povídky, hrál divadlo a maloval. Z jeho éry dodnes přetrvává v našem skleníku stálezetoucí bílá stromková růže Niphetos, kterou zasadil, aby jí mohl zdobit kytice i v zimě.

Marie Černá (1866–1932), rozená Hlaváčková, se provdala za Františka Černého jako za svého druhého manžela. Pilně pracovala na zahradě, ale především se věnovala obchodní stránce provozu zahradnictví – jezdila na trhy. Ty se konaly v Jaroměři každý pátek a byly hlavním místem prodeje zahradnických vypešků, ale i semen.

Semenáři – šlechtitelé

K semenářství se vrátil další potomek rodu František Černý (1896–1968). Jeho otec si nepřál, aby ho v zahradničení následoval. Viděl, kolik je to dřiny, a budoucnost syna si představoval jinak. František se však zahradníkem narodil, a přece jen si své zamilované povolání probojoval.

Původní stálezetoucí stromková růže Niphetos zasazená již Františkem Černým (1865–1925)

František Černý (1865–1925) se svými uční

František Černý (1865–1925) s malým synem Františkem (1896–1968)

Petunia h. fimbriata Maminka

František Černý (1896–1968) s petuniemi

František (1896–1968) a Marie Černá (1903–1937), rozená Mojžíšová

Když už byl tatínek hodně nemocný, oženil se František s Marií Mojžíšovou (1903–1937) ze staré zahradnické rodiny z Náchoda. Po otcově smrti specializovali podnik na výrobu semen s jasným cílem: otrást monopolem německých firem. Začali se věnovat šlechtění petunií, později i begónií, konvalinek, salvíí, cyklámenů a cinerárií.

Byla to vlastně náhoda. František uviděl před semenářskou firmou v Hradci Králové truhlíky s velkokvětou převislou petunií. Doslova mu učarovala. Vydal se na cestu do největšího ráje petunií, Německa. První petunii vyjel už v roce 1927 a od příštího roku zkoušel s manželkou Marií možnosti opylování a výběru nejvhodnějších rostlin. Jejich barevná kolonie se rozrůstala. Černí uvedli v roce 1934 do prodeje první vlastní odrůdu Karkulku, kterou v modifikované podobě nabízíme v našem sortimentu dodnes. Pak přišly další původní odrůdy. K petuniím přibýly stále kvetoucí begonie a begonie hlíznaté.

Šlechtěním hlíznatých begónií se zabývala Marie Černá celý život, výsledkem jsou krásné plnokvěté odolné odrůdy.

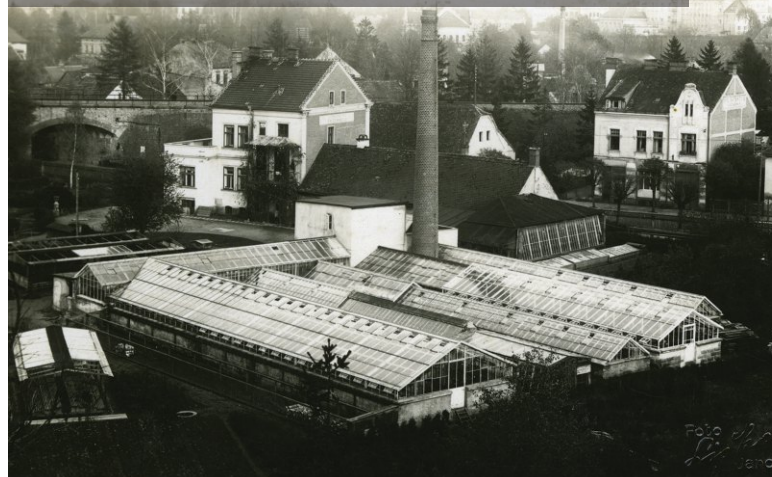
Černého semena se postupně prosadila a po válce již výroba nestačila pokrývat poptávku. V roce 1950 však musel František svůj podnik pronajmout státu a o deset let později mu byl zcela vyvlastněn. Přesto se do konce života věnoval svým květinám. Také on měl mnoho kulturních zájmů, rád četl, hrál ochotnické divadlo, stýkal se s lidmi z uměleckého světa. Angažoval se v zahradnickém spolkovém životě, pravidelně psal do odborného tisku. Byl výraznou a respektovanou zahradnickou osobností.

Katalog Františka Černého (1896–1968)

ZÁVOD ZAHRADNICKÝ A PĚSTĚNÍ SEMEN
TELEFON Č. 312 - ZALOŽENO ROKU 1859
ÚČET POŠT. SPORITELNY V PRAZE 210.671
V JAROMĚŘI

Zahradnictví Františka Černého (1896–1968) ve 40. letech 20. století

Produkční porosty petunií určené k výrobě osiv

František (1896–1968)
a Marie (1903–1987) Černí
klasifikují begónie, r. 1967

Petunia h. fimbriata
Pozdrav z Jaroměře

Hybridní šlechtění

Po druhé světové válce se šlechtění květin v Jaroměři dostalo na zcela novou úroveň. Zasloužil se o to syn Františka Černého – Jan (1928–1980).

Jan se nejdříve vyučil u otce zahradníkem. Na zahradnické škole v Lednici na Moravě, kde po válce doháněli své vzdělání všichni, kteří měli o tento obor opravdový zájem, poznal svoji budoucí ženu Alenku Prokopovou (1928–2000), jež pocházela také ze zahradnické rodiny. Jan potom pokračoval na Vysoké škole zemědělské v Brně. Jako student se seznámil s průkopníkem nové metody heterosis, profesorem F. Frimmelem. Toto vskutku osudové setkání zapříčinilo, že začal se šlechtěním hybridních odrůd.

Jan Černý (1928–1980)
u pařníků s bramboríky

V r. 1959 uvedl Ing. Jan Černý na trh první hybridní odrůdu stále kvetoucích begónií Turov F1, v roce 1960 první hybridní odrůdu petunií Lavina Bílá F1. Postupně vyšlechtil ucelený sortiment hybridních odrůd těchto květin. Na vyšlechtění mnoha z nich se podílela i jeho žena Alenka.

V mezinárodních srovnávacích pokusech v Hannoveru byla celá řada jeho odrůd vyhodnocena jako nejlepší. Na zahradnických výstavách získaly odrůdy celou řadu ocenění. Jedním z jeho splněných snů byla i žlutá petunie, barevný odstín, který se v přírodě u petunií nevyskytuje.

Ing. Jan Černý se stal významným a respektovaným šlechtitelem v celosvětovém měřítku. Zajímal se i o veřejnou zeleň v Jaroměři a prováděl její soupis – pasportizaci. V roce 1980 náhle zemřel. Čenný genetický materiál se zachoval ve svém rozsahu a kvalitě jen díky jeho manželce Alence. Nebylo jednoduché zvládnout úkoly, které původně zastávali tři lidé. Rozsah šlechtitelské práce byl obrovský.

Znárodněný podnik byl po řadu let začleněn do s. p. Sempra. I přes nejrůznější problémy mohla rodina Černých pokračovat v započaté šlechtitelské práci. Ovocem tohoto snažení jsou moderní odrůdy petunií a begónií, z kterých se již řadu let těší milovníci květin u nás i v zahraničí.

Jan Černý (1928–1980)
a Alenka Černá (1928–2000),
rozená Prokopová

Alenka Černá (1928–2000)
u výběrů petunií pro výrobu semen

Jan Černý (1928–1980) se svým otcem
Františkem Černým (1896–1968), r. 1967

Jan Černý (1928–1980)
hodnocení zkušebních hybridů, r. 1967

Genia Novitas Olomucensis

Znovuzrození a současnost

Šlechtění květin zasvětil svůj život i zástupce další generace RNDr. Jan Černý (1957–2016), výsledkem je řada moderních hybridních odrůd begónií a petúnií.

Jan vystudoval obor rostlinná genetika na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Ještě za vysokoškolských studií se v roce 1978 oženil s Vlastou, rozenou Broučkovou. V roce 1978 se jim narodil první syn Jan, v roce 1980 dcera Veronika a v roce 1991 druhý syn Jakub. Po neshodách s vedením tehdejšího státního podniku Sempra musel svou práci v roce 1988 na krátkou dobu opustit. S jaroměřskou šlechtitelskou stanicí však neztratil kontakt.

Začátkem roku 1991 se stalo něco, v co již nikdo nedoufal. Zahradnický podnik byl v rámci restituce navrácen do rukou původních majitelů, rodině Černých, a navázal úspěšně na předešlou tradici. Po listopadu 1989 se RNDr. Jan Černý zapojil i do veřejného života v Jaroměři, kdy politicky působil po tři volební období (1990–2002) jako městský zastupitel a po dvě volební období (1990–1998) jako člen městské rady. Jan měl rád hudbu – navštěvoval koncerty svých oblíbených hudebníků a skupin a vášnivě se zajímal o kinematografii. Celý život ho zajímalo také umění a velmi rád cestoval.

Jan Černý (1957–2016)
a první svobodné volby, r. 1990

Petunia h. fimbriata
Aphrodite F1

Petunia h. Diamond Pearly Shades F1

Jan Černý (1957–2016)
při šlechtitelské práci

Jan Černý (1957–2016) se syny – Jan (1978) zleva, Jakub (1991) zprava

František Černý (2015) u stromkové růže Niphetos,
zasazené jeho praprapradědečkem Františkem Černým (1865–1925)

Jan Černý (1957–2016) se svojí matkou Alenkou Černou (1928–2000)

V současné době ve společnosti pracují a řídí ji jeho dva synové PhDr. Jan Černý (1978) a Bc. Jakub Černý (1991), kteří jsou již šestou generací pokračující v rodinné tradici. Oba vystudovali mimo jiné Střední zahradnickou školu v Mělníku a Zahradnickou fakultu Mendelovy univerzity v Brně. Zárukou kvality vyráběných osiv je i kolektiv zkušených pracovníků, z nichž někteří pracují ve společnosti více než 25 let.

Společnost Černý Seed s.r.o. je dnes vysoce specializovaným šlechtitelským a semenářským podnikem. V České republice v současné době jediným, který každoročně uvádí na trh nové F1 hybridy květin z vlastního šlechtění. Vyráběná osiva získávají stále větší popularitu a jsou s úspěchem distribuována zákazníkům po celém světě. Rostliny pocházející z Jaroměře se tak dnes pěstují nejen v Evropě, ale i v Asii, Americe nebo třeba na Arabském poloostrově.

Od roku 1934 bylo rodinou Černých vyšlechtěno více než 130 původních odrůd petúnií, begónií, bramboříků, konvalinek a dalších druhů květin. Odrůdy vyšlechtěné v Jaroměři obdržely celou řadu medailí na mezinárodních výstavách a třikrát byly oceněny cenou „Novitas Olomucensis“. Nejdůležitější je však skutečnost, že si po celou dobu udržely oblibu u zahradníků i milovníků květin.